

Наташа А. Спасић¹
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет
Центар за научноистраживачки рад
ORCID 0009-0006-7896-3546

Милан Д. Тодоровић²
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет
Центар за научноистраживачки рад
ORCID 0000-0001-6699-7956

ОЖИЉЦИ НА ТЕЛУ И ДУШИ – МЕДИЦИНСКА ТЕРМИНОЛОГИЈА У НАСТАВИ СРПСКОГ КАО СТРАНОГ ЈЕЗИКА СТРУКЕ³

Професионалне потребе студената медицине који у све већем броју студирају на универзитетима у Републици Србији условљавају појачано интересовање за српски као страни језик струке. Стога, на основу медицинског гласара, у овом раду издвојени су термини који се односе на ране и повреде физичке природе, али и оне (не)видљиве на души. Задатак је ексцерпирати, дефинисати и анализирати шта то ствара ожиљке на телу и/или души у медицинском смислу, а потребно је будућим лекарима који су странци, док студирају и раде у Србији. Формулисање оваквог мини-гласара има за циљ да страним студентима који језик уче (на вишем нивоу) олакша меморисање и укаже на лексички потенцијал ових лексема у професионалном, али и свакодневном животу, не би ли лакше уочили сличности и законитости појављивања. Осим стандардне литературе, у формирању мини-гласара помоћ смо потражили и од стране вештачке интелигенције.

Кључне речи: језик струке, медицина, ожиљци, повреде, мини-речник, српски као страни језик.

1 natasa.spasic@filum.kg.ac.rs

2 milan.todorovic@filum.kg.ac.rs; mico_todorovic@yahoo.com

3 Истраживање спроведено у раду финансирано је Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије (Уговор о преносу средстава за финансирање научноистраживачког рада истраживача на акредитованим високошколским установама у 2026. години број: 451-03-33/2026-03/ 200198.).

1. Увод

У овом раду фокусирамо се на теоријске аспекте проучавања језика струке са нагласком на област медицине и проучавање терминологије коју студенти морају да науче како би били успешни у својим будућим пословима. Мотивација за ово истраживање проистекла је из реалне ситуације на српским медицинским факултетима, која подразумева раст броја иностраних студената. Ови студенти, поред изазова које проучавање медицине само по себи представља, суочавају се и са задатком да прате наставу српског језика, који је за већину иностраних студената страни језик који почињу учити од почетка.

Стога, овај рад има за циљ да делимично олакша посао студената и да им пружи почетну референцу за даље учење српског језика (медицинске струке). На почетку рада ћемо истаћи конкретне циљеве и ограничења која су пратила наше истраживање. Након тога чинимо осврт ка интернационалним истраживањима који су за тему имали проучавање језика струке са нагласком на медицинским терминима (у даљем тексту МТ). Бавићемо се појмом термина, карактеристикама МТ и значајем учења истих. У засебним сегментима концентрисаћемо се на развој МТ у Србији кроз различите нивое језика и анализираћемо начине на које су ови термини обрађени у уџбеницима. На крају дајемо глосар МТ који има за циљ да помогне иностраним студентима тако што ће им бити полазна тачка у учењу изузетно комплексне мреже појмова. Последњи сегмент рада посвећен је закључним напоменама и предлозима за даља истраживања.

1.1. Циљеви и ограничења истраживања

Основни циљеви нашег истраживања су: (1) представити карактеристике МТ и специфичне изазове који се јављају приликом учења истих; (2) уочити и анализирати присуство МТ у српским уџбеницима и разматрати начине на које би учење МТ могло да се учини пријемчивим за иностране студенте; (3) дати практичан глосар МТ за иностране студенте на различитим нивоима језичких способности.

Наше истраживање је засновано на теоријским постулатима, а спроведено је на корпусу уџбеника српског као страног језика. У будућности ћемо наставити да се бавимо овом проблематиком, с тим што ћемо укључити проверу хипотеза на емпиријском материјалу.

2. Досадашња истраживања о изучавању језика (страног) и (медицинске) терминологије

У овом сегменту рада концентрисаћемо се на интернационална истраживања из Русије, Султаната Омана, Кувајта, Узбекистана, Украјине, САД-а, Јапана, Ирака и Турске⁴ који се фокусирају на различите аспекте учења терминологије из области медицине. На почетку дефинисаћемо сам појам термин(ологија), а затим ћемо размотрити конкретне карактеристике терминологије која припада медицинском жаргону и регистру. Истаћи ћемо, такође, из којих разлога је од изузетне важности да студенти медицине науче ове термине, иако је тај задатак често мукотрпан.

Након дефинисања МТ, издвојићемо са којим се потешкоћама (које често произилазе из саме језичке природе термина) студенти сусрећу приликом учења термина. За крај овог сегмента приказаћемо предлоге решења које су горепоменуте студије навеле како би студентима медицине олакшале задатак учења терминологије, а нарочито у случајевима где је циљни језик страни језик за студента. Представићемо изазове и потенцијална решења са којима се студенти којима је циљни језик, уједно и страни, суочавају.

2.1. Појам термина, карактеристике и значај учења медицинске терминологије

У лексикологији и лексикографији појам „термин” се може дефинисати из неколико углова. Међутим, најопштија дефиниција појма јесте да је у питању реч или фраза која дефинише концепт у оквиру одређене области знања или активности (Поликова и Тишкова 2013: 221). У нашем раду област на коју се фокусирамо јесте медицина која обилује нијансираном и комплексном терминологијом. МТ су сходно томе појмови и концепти које медицинско особље мора да познаје како би могли да размењују информације и идеје са колегама или пацијентима. Студенти медицине морају да знају како да читају, пишу и користе МТ у говору и писму. Међутим, то често није лак задатак. Због комплексне структуре и етимологије ових термина студенти медицине (без обзира на матерње језике) имају потешкоће да их науче (Алахмед 2024: 26). Неке од потешкоћа произилазе директно из лингвистичких карактеристика МТ.

4 Информације о локацији истраживања преузете су из цитиране литературе.

Прва и основна карактеристика МТ јесте да они представљају комбинацију речи грчког и латинског порекла (Абидова и Гузачева 2020: 436, Висе 2018: 187, Алахмед 2024: 29–30), што може бити изазов за студенте који се нису раније сусретали са овим језицима и њиховим дериватима. Етимологију ових термина компликују и савремене тенденције да се користе англистички термини када су у питању нова открића у медицини (Висе 2018: 189). Додатно, медицински жаргон се састоји из великог броја нефреквентних речи или неологизама (Абидова и Гузачева 2020: 436). Ове речи описују симптоме, синдроме, болести, методе, дијагнозе и терапеутске процедуре. Када су у питању врсте речи, преовладавају именице и придеви. Са морфолошке тачке гледишта, корени речи са префиксима и суфиксима се често комбинују како би образовали МТ из којих се може закључити значење⁵ (Висе 2018: 187).

Ако се узме у обзир да се студенти медицине срећу са МТ свакодневно, почевши од уџбеника, предавања, интеракција са професорима и колегама, па до тога да ће те термине користити у свом будућем послу, јасно се види зашто је значајно да их подробно науче. МТ представљају саставни део тзв. професионалне језичке компетенције (поткатегорија комуникативне компетенције која је уско везана за језик струке) која омогућује будућем медицинском особљу да компетентно обавља свој посао или да напредује у сфери академије и медицинске науке (Поликова и Тишкова 2013: 220, Исмајили Кракоц 2020: 236, Алахмед 2024: 26, Алаземи и др. 2024: 105). Додатно, МТ су интернационализми те олакшавају интеркултуралну и међународну сарадњу са другим колегама из дате области (Абидова и Гузачева 2020: 436). За постизање циљева, потребно је уложити извесне напоре уз специфичне изазове са којима се студенти медицине сусрећу када преузму на себе задатак учења МТ.

2.2. *Изазови приликом учења медицинске терминологије*

Као што смо већ поменули, уникатна етимологија МТ представља једну од њихових главних карактеристика, и самим тим једну од препрека учењу неопходне терминологије. Потребно је да се студенти упознају са појединостима префикса, суфикса, корена речи и комбинацијама самогласника како би увидели потпуно значење једног термина. Корен речи носи основно значење, док афикси модификују основно значење и

5 О детаљима деривације МТ, видети Шах и Четри 2022: 60.

одређују врсту речи (Алаземи и др. 2024: 105). Имајући у виду морфолошку и синтаксичку комплексност термина, додатни изазов за студенте у нашем случају јесте чињеница да су они странци који немају (или имају врло мало) комуникативне компетенције у циљном језику (у нашем случају у српском језику). Студије су показале (Хеминг и Нандагопал 2012: 489, Алаземи и др. 2024: 105, Абидова и Гузачева 2020, Хононјук и Авраменко 2017: 33–34, Шах и Четри 2022: 60, Николић 2024: 405) да је потребно да студенти савладају општи вокабулар циљног језика како би могли да схвате начине на које могу да савладају језик струке. Алаземи, Боланд и Хајат (Алаземи и др. 2024: 106–107) истичу да постоји читав низ фактора који отежавају учење МТ: (1) когнитивни – меморија, ретенција и присећање; (2) лингвистички – комплексна етимологија, изговор и ортографија; (3) педагошки – наставне методе, лимитирана употреба савремених технологија; (4) психолошки – анксиозност, стрес, самопоуздање, мотивација. Овоме треба додати и прагматички угао да је учење МТ студентима: „напорно и досадно” (Исмајили Кракоц 2020: 236).

Не треба изгубити из вида да настава ових термина представља изазов и за предаваче⁶, нарочито у средини где имамо мешавину студената различитих националности којима српски није матерњи језик. Наставници морају у великој мери да прилагоде своју наставу и језик који користе са студентима јер језик струке симултано уче уз циљни језик за свакодневну употребу. Стога, предавачи често морају да буду креативни приликом припреме наставних материјала и да индивидуализују наставу како би задовољили академске и образовне потребе својих студената (Абидова и Гузачева 2020: 435).

Међутим, исте студије које су представиле проблеме и изазове приликом учења МТ дале су и предлоге за њихово решавање. Стога ћемо ми прво сумирано презентовати њихове предлоге да бисмо након тога пружили сопствени допринос у решавању ове полемике посредством глосара који би могао послужити као почетна тачка иностраним (али и домаћим) студентима који су се упустили у племенити посао учења медицинске струке.

6 Угао предавача у овој полемици није главна тема овога рада, али би га свакако требало проучити и документовати у будућим емпиријским истраживањима.

2.3. Предлози за превазилажење изазова

Из проучене интернационалне литературе увидели смо да постоји неколико углова из којих се може прићи решавању проблематике учења МТ. Прво ћемо се фокусирати на директне стратегије које могу помоћи студентима да ефикасније науче МТ. Алаземи, Боланд и Хајат у својој студији (2024: 112) питали су директно студенте медицине које личне стратегије они користе како би олакшали учење МТ. Резултати су показали да студенти: морфолошки сецирају термине на корене и афиксе, читају научне чланке на циљном језику како би побољшали разумевање термина, користе једнојезичне или двојезичне речнике, траже помоћ од професора или колега.

Ове практичне савете Ајнур Исмајили Каракоц (2020: 240–243) у извесној мери понавља у својој студији, али их категоризује и проширује као стратегије учења вокабулара (свакодневице и струке). Овај аутор представља следеће стратегије:

- (1) *WPAS техника*⁷: подразумева анализу различитих сегмената једне речи (корена и афикса) како би се дошло до коначног значења (као пример наводи се термин *брадикардија* – *бради* значи споро, а *кардија* значи срце, те *брадикардија* означава симптом успореног срца);
- (2) *Терминолошка лабораторија*: представља спој интерактивних задатака са видео материјалима и другим врстама помагала. Путем *Kahoot* (или неке друге сличне) платформе ученици добијају задатке да комбинују исправне префиксе и суфиксе како би добили одговарајући МТ. У овом задатку им помажу одреднице у речницима, видео и фотографски материјали. Употребљава се више различитих медија како би студенти боље меморисали и повезали одговарајуће појмове;
- (3) *„Истраживачки” пројекат*: за рад у групама студентима се доделе поглавља о људском организму и тражи се од њих да излистају афиксе, корене речи и дефиниције термина (нпр. поглавља о патологијама или стањима) и да их допуне фотографијама. Стога, студенти морају да ураде сопствено истраживање како би допринели новим информацијама и сликама чиме се граде менталне и визуелне репрезентације појмова, што би требало да допринесе меморизацији МТ;

7 Од енглеског појма *the WPAS (word-part analysis strategy) technique*.

- (4) *Читање научних радова*: студентима се понуди спектар научних радова писаних на циљном језику, при чему се води рачуна о томе да са опште језичке стране нису презахтевни. Предавач може чак и да одреди који сегменти рада садрже највише МТ (апстракт, сиже, увод, и сл.) и да онда студенти могу да трагају и излистају коришћене МТ. Циљ ове активности јесте да се студенти сусретну са аутентичном употребом МТ.

Калид Ибрахим Алахмед (2024: 28) такође обрађује стратегије учења вокабулара, али се фокусира на сумирање различитих категоризација стратегија како би се стекао јаснији увид у мору термилошких недоумица. Он наглашава да постоје две основне димензије стратегија за учење вокабулара: стратегије открића и стратегије консолидације. Прва димензија укључује све начине на које студенти откривају нове речи и даље се грана на стратегије одређивања и друштвене стратегије. Стратегије одређивања се користе када студенти желе да самостално усвоје нове речи, а друштвене када желе да открију значење нових речи путем интеракције са другима. Када је у питању димензија консолидације – ове стратегије се користе како би се похраниле нове речи у меморију и оне укључују меморијске стратегије, когнитивне стратегије и метакогнитивне стратегије. Меморијске стратегије подразумевају повезивање нових речи са претходно усвојеним информацијама. Когнитивне стратегије су механичке стратегије које користимо приликом учења нових речи, а метакогнитивне стратегије укључују менталне процесе као што су планирање, мониторинг и процена сопственог знања. Студентима може бити од користи да буду експлицитно упознати са различитим стратегијама и техникама у оквиру сваке стратегије како би просудили које су најделотворније у њиховом случају.

Хеминг и Нандагопал (Хеминг и Нандагопал 2012: 490) такође истичу значај стратегија учења, али једнако сматрају да је потребно концентрисати се на развој општејезичких вештина на циљном језику (у њиховом случају енглеског, а у нашем српског) кроз што веће излагање студената циљном језику путем различитих медија и интеракција у учионици и изван ње. Стога, а поготову у случајевима где имамо иностране студенте, потребно је да се силабус прилагоди потребама ових ученика и да се пронађу наставне методе које са језичке и културолошке стране одговарају датим студентима јер ће развој општих језичких способности касније довести до лакшег усвајања МТ.

Узевши у обзир значај усвајања општих језичких способности и језика струке, две студије (Хононјук и Авраменко 2017 и Исмајили Каракоц 2020) истакле су да припремна настава за странце у великој мери помаже овом профилу студената да науче МТ и развију неопходне компетенције које се изискују од медицинског особља. Прецизније, развијају се: комуникативне, језичке, дискурсне, друштвено-културолошке и радне компетенције код иностраних студената; студенти се упознају са културом и начином комуницирања на циљном језику и стичу практичне вештине у међуљудској комуникацији у средини и култури која је њима страна; развија се мотивација студената за учење, јер нису препуштени сами себи приликом захтевног задатка да се адаптирају на нову средину у којој живе и студирају (Хононјук и Авраменко 2017: 37–38). Горепоменуте стратегије које предлаже Ајнур Исмајили Каракоц су такође позитивно утицале на мотивацију студената јер је коришћење аутентичних материјала студентима дало увид у практичну примену њихових учења (Исмајили Каракоц 2020: 235).

Употребу аутентичних материјала у настави подржавају и Абидова и Гузачева (2020: 435) када кажу да наставници треба да индивидуализују наставу МТ (странцима) тако што ће прикупити билтене за пацијенте, медицинске упитнике, видео материјале и брошуре на циљном језику који се дистрибуирају у медицинским установама у земљи где будући доктори, техничари, фармацеути студирају. На овај начин се симултано уче о томе колико је овај тип дискурса слојевит.

Имајући у виду да смо се до сада бавили интернационалним истраживањима и представљали како се она могу одразити на нашу средину (Републику Србију), у наставку ћемо се осврнути на проблеме изучавања МТ на нашим просторима.

2.4. Медицинска терминологија у српском језику – развој и перспектива

МТ представља темељну компоненту у здравственој комуникацији, истраживању и едукацији, омогућавајући јасну и прецизну размену информација на глобалном нивоу. Њена прецизност је посебно значајна у клиничким истраживањима за тачан опис симптома, дијагноза и третмана, као и за обезбеђивање сигурности пацијената. Поред практичног значаја, рад на српској медицинској терминологији и фразеологији главни је основ за опстанак *Српског архива*, сматрају аутори (Димитријевић и Жижић Борјановић 2013: 101). Универзалност и стандардизација

терминологије доприносе и квалитету епидемиолошких и генетских истраживања, где је неопходно прецизно дефинисати и пратити болести и биолошке процесе. Еволуција медицинске струке и науке неминовно подстиче и еволуцију језика средине у којој се оне примењују. Корени српске МТ сежу у 12. и 13. век, када се појављују први преводи старогрчких и западноевропских медицинских списа. У 14. веку долази до превођења грчких медицинских термина, док 15. век карактеришу посрбљени или чисти латински термини, при чему је период око Светог Саве обележен стварањем аутономне српске медицинске терминологије (Драганић и Брадић 1996: 123–124 према Радовановић 2021: 128). Институционализација рада на МТ у Србији почиње 1842. године у Друштву српске словесности, а системски се организује оснивањем Српског лекарског друштва (СЛД) 1872. године. Први Устав СЛД из 1872. године експлицитно је налагао развој српске научне терминологије у медицини, истичући потребу за прикупљањем народних термина, критичким прегледом новокованих и задржавањем грчких и латинских термина где српски еквиваленти нису постојали. Пионери попут др Јована Стејића, др Владана Ђорђевића и др Милана Јовановића-Батута били су кључни у овом процесу, активно прикупљајући грађу и кујући српске еквиваленте (Јеленковић 2023: 75).

Поред ових историјских напора, српска МТ суочавала се и наставља да се суочава са значајним изазовима (Радовановић 2021). Њен језик је био неуједначен због утицаја грчког и латинског, пре свега, а турског и немачког језика спорадично. Док је почетна стандардизација (крај 18. и прва половина 19. века) подразумевала посрбљавање страних термина и касније интеграцију домаће и грчко-латинске терминологије, чиме народна терминологија улази у употребни стандард (Штасни 2001: 30), савремени проблеми укључују све веће прихватање енглеских термина без адекватних српских еквивалената, нарочито у области медицинских техника и процедура (Панић Кавгић 2025: 451). Овај тренд понекад подржавају и сами лекари, сматрајући енглеске термине универзалније разумљивим у глобалној медицинској заједници. Значајна брига је одсуство залагања за развој терминологије у актуелном Статуту СЛД, што је у супротности са његовом првобитном улогом. Овај пропуст ризикује осиромашивање српског језика непотребним замењивањем постојећих домаћих термина интернационализмима. Примери попут расправе о „опсценим речима” у историјским текстовима у односу на модерне интернационалне еквиваленте, или владине замене „народно здравље” са „јавно здравље”, указују

на актуелне лингвистичке изазове и перцепцију ерозије језичког идентитета. Као пример систематског приступа наводи се хрватски пројекат „СТРУНА” који финансира држава, а који се залаже за очување и развој струковне терминологије. Ефикасна сарадња између медицинских стручњака и лингвиста сматра се кључном за тачан и адекватан развој МТ, како би се спречиле „безбројне грешке свих врста” које уносе „полуписмени интелектуалци” (Јеленковић 2023: 75), с обзиром на поменути различитост извора из којих потичу термини у окосници српског МТ система.

Број студената медицине у Србији последњих година расте⁸, а због тренутног недостатка специјализованих уџбеника за српски као страни за медицинску струку, наставници се ослањају на уџбенике за опште курсеве. Иако ти уџбеници имају општи фокус, они поседују значајан лексички потенцијал за почетни ниво медицинског српског (Николић 2024). Лексички приступ, који даје предност речнику релевантном за здравство, укључујући делове тела, болести и комуникацију пацијент–лекар, веома је ефикасан. Многи термини, попут оних за делове тела и функције, заједнички су и општем и медицинском речнику, што олакшава њихово рано увођење студентима медицине. Николић примећује да постоји потреба за специјализованим дидактичким средствима, укључујући систематски медицински речник српског као страног језика и минимални медицински речник српског као страног језика, прилагођене посебно за наставне сврхе. У међувремену, поред уџбеника који се могу користити како би премостили јаз између свакодневне и професионалне комуникације, од помоћи могу бити *Вишејезички медицински речник* (Костић 1987), *Медицински лексикон* (1983) и *Речник српског језика* (2011), *Медицински речник: енглеско-српски* (Марковић 2008) и *Медицински речник: енглеско-српски, српско-енглески* (Мићић 2011), али и онлајн доступан медицински речник – медицински појмови⁹ и дисертација која се бави критичком анализом дискурса, односно језичким аспектима интеракције лекара и пацијента у енглеском и српском језику (Синадиновић 2017).

8 Николић (2024: 404) наводи да је последњих пет година у Центру за српски као страни језик при Филолошко-уметничком факултету (Универзитета у Крагујевцу) приметан пораст полазника нефилолошких профила, нарочито студената медицине, почевши од академске 2023/2024. године. Наставу (осам часова недељно) тада је похађало око 120 студената распоређених у пет група.

9 <https://www.ordinacije.info/medicinski-recnik-medicinski-pojmovi/>

Фокусирајући се на „ожиљке на телу и души”, овај рад настоји да истражи како дословну МТ повезану са физичком траумом и њеним последицама, тако и метафоричке, емоционално значајне лексичке јединице, чиме се подстиче и језичка вештина и интеркултурална компетенција међу студентима медицине. У ту сврху у наредном поглављу анализирали смо уџбенике који су најчешће у употреби у институтима, центрима и школама за учење српског као страног језика.

3. Анализа уџбеника

У ранијим радовима, са овом сврхом анализирани су уџбеници (укупно 12) за почетни ниво учења српског језика (Николић 2024). Примећен је велики лексички потенцијал и закључено је да се на почетном нивоу обрађују садржаји општег језика примењиви у области здравства. У наш корпус је ушао само један од анализираних уџбеника *Реч по реч* (Селимовић Момчиловић и Живанић 2007) и њему смо за основни ниво познавања језика придружили још два: уџбеник у издању Азбукума, *Учимо српски 1* (10. лекција „У здравом телу, здрав дух”, стр. 74) и уџбеник у издању Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду *Научимо српски 1* (лекција 5, „Делови тела”, стр. 61; лекција 9 „Лекар”, стр. 138). Из уџбеника *Реч по реч* највише пажње посветили смо лекцији бр. 15 (стр. 205) која се састоји из три сегмента А *Код лекара*; Б *Био сам у болници*; Ц *У ајошце*. У оквиру лекције обрађује се: глагол *болећи* (презент и перфекат); понављање акузатива именица и заменица.

Више пажње усмерили смо на наредне нивое, Б и Ц (нарочито Б) јер се, према препорукама Заједничког европског оквира за живе језике (уп. ЗЕО 2003), компетенције везане за језик струке препоручују за средњи ниво знања (Б1). Бавили смо се уџбеницима за Б ниво: *Учимо српски 2* (лекција бр. 5 „Ситнице које живот значе”, стр. 60); *Говоримо српски* (нема одговарајућих лекција); *Научимо српски 2* (лекција 3 „Нико као ја”, стр. 27 (у оквиру ње: делови тела, особине људи, лице, одећа и обућа); лекција 6 „Гастрономија”, стр. 74 (у оквиру ње: „Медицина или надрилекари”; „Несаница дуга 20 година”; „Здравље и болести”; „Од чега болују?”; песма: *Болујем ја*); лекција 7 „У здравом телу, здрав дух”, стр. 87 (доминира тема спорта); *Више од речи* (лекција бр. 6: „Какви смо у ствари? II Како се осећате кад... III Огласи личне природе”, стр. 94). За ниво Ц пажњу смо усмерили на уџбеник *Бизнис српски* који нема адекватну тему, али издвојили бисмо на 32. страни тему осигурања у оквиру које се говори и о здравственом

осигурању. Из уџбеника *Суџер срџски* издвајамо прву лекцију „Прича без речи”, стр. 8, нарочито „Говор тела” и лекцију 7 „Од немила до недрага”, стр. 72, посебно за нас интересантне јесу „незгоде”.

Питања здравља и МТ заузимају значајно место у настави српског као страног језика. Овај домен није важан само због практичне употребе у свакодневним комуникативним ситуацијама (нпр. код лекара, у апотеци) већ и зато што омогућава интеграцију језичких вештина у академски и професионални контекст. Уџбеници који се користе на различитим нивоима (А, Б, Ц) систематски уводе лексику и комуникативне обрасце, почев од базичних појмова па све до апстрактних и културолошки условљених тема.

3.1. А ниво – Основе медицинске терминологије

На почетном нивоу полазници усвајају најнеопходнији лексички фонд, уз нагласак на деловима тела и једноставним здравственим ситуацијама. Лекције попут „У здравом телу, здрав дух” (*Учимо срџски 1*, 2010) или „Код лекара” (*Реч по реч*, 2008) садрже илустрације, дијалоге и задатке који омогућавају практичну примену језика.

Уводе се:

- Називи делова тела и органа (*глава, око, ухо, рука, нога, зуб, плућа, раме, лакат, стомак, груд...*),
- Основни глаголи (болети у презенту и перфекту: „Боли ме глава”; *позвати хитну помоћ, бити у болници, лечити се, пити чајеве, дисати дубоко*),
- Придеви (здрав – болестан, млад – стар),
- Комуникативни модели (питање и одговор код лекара: *Шта вас боли? – Боли ме стомак; Докторе, да ли је нешто озбиљно? – Имаће грипп, а и грипп може бити озбиљна болест*).

Методички приступ на овом нивоу подразумева визуелну подршку и кратке дијалоге, као и укључивање културолошких елемената (пословица „У здравом телу здрав дух”). Овакво структурирање лекција омогућава ученицима да стекну основну компетенцију за сналажење у здравственим ситуацијама. Један од примера из уџбеника налази се на следећој слици.

Слика бр. 1: Пример лекције из уџбеника *Научимо српски 1*

Код лекара

Утврдите значења следећих речи: ПРЕХЛАДИТИ СЕ, ГРЛО, ТЕМПЕРАТУРА, ИЗМЕРИТИ ТЕМПЕРАТУРУ, КАШЉАТИ, ПЛУЋА, ПРЕГЛЕД, ПРЕГЛЕДАТИ, УСТА, ДИСАТИ ДУБОКО, ГРИП, ЛЕК, КОНТРОЛА, РЕЦЕПТ, АПОТЕКА, ЛЕЧИТИ.

Пацијент: Кх, кх... Добар дан.

Лекарка: Добар дан. Реците.

Пацијент: Мислим да сам се прехладила. Боли ме грло и глава.

Лекарка: Хм... Да ли имате температуру?

Пацијент: Јуче сам имала 38° и болеле су ме и руке и ноге.

Лекарка: Да видимо да ли сада имате. Сестро, измерите јој температуру!

(мало касније)

Лекарка: Имате и сада и то 39°. Да ли кашљете?

Пацијент: Мало.

Лекарка: Седите овде да Вам прегледам грло и плућа. Отворите уста. Мхм... Сада дишите дубоко.

(мало касније)

Лекарка: Плућа су вам у реду. Добили сте грип. Морате да се одмарате и да пијете пуно течности: чајеве, лимуну. Немојте јести тешку храну. Једите пилећу супу, тост, пуно воћа и поврћа. Преписаћу Вам и ове антибиотике. Останите у кревету и редовно узимајте лекове. Пијте их три пута дневно после јела.

Пацијент: Добро.

Лекарка: Дођите за седам дана на контролу. Изволите рецепт.

Пацијент: У реду. Хвала Вам, до виђења.

Лекарка: До виђења. Следећи!

Боли ме(А)... (+N)

Саставите сличне дијалоге.

Дођите за седам дана.

3.2. Б ниво – Проширивање и функционална примена

На средњем нивоу ученици добијају прилику да прошире вокабулар и користе га у разноврснијим комуникативним контекстима. Уџбеник *Више од речи* (2012) говори о карактерима и осећањима људи, *Научимо српски 2* (2012) доноси лекције о гастрономији, спорту и здравом начину живота, док *Учимо српски 2* (2013) уводи фразеолошке изразе и идиоме везане за здравље. Основни вокабулар о деловима тела проширује се речима попут: *бора, џеџа, подочњак, јагодице, зализак, усна* и др.

Језички садржај укључује:

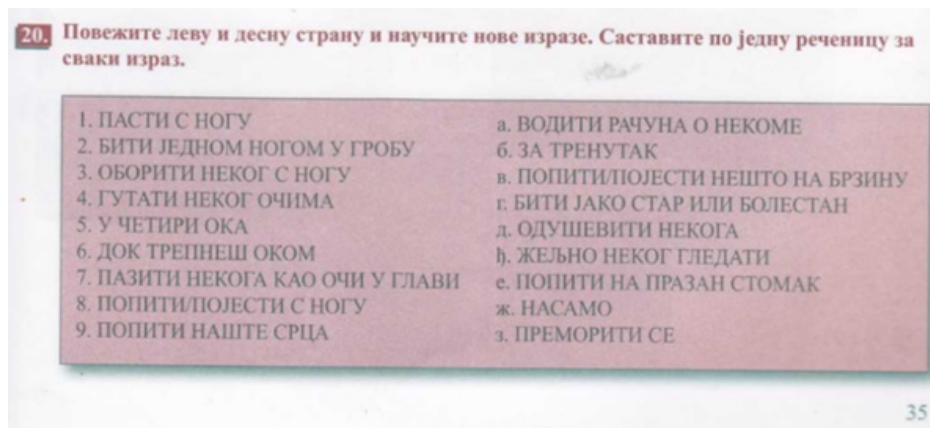
- Тегобе, симптоме и терапије (нпр. *несаница, хронична болест, проблем са срцем, крајковидост, умор, циркулација, дијетна, вегетеријанска исхрана*),

- Фразе и колокације (мериџи приџисак, посветиџи пажњу, биџи (у болници) на испиџивањима, биџи под стресом, (биџи) чудо медицине, (биџи) озбиљно болестџан, плашиџи се операције, здравствена зашџиџа, џао ми је мрак на очи, биџи здрав к'о дрен, биџи ћакнуџи, (џолико лекова) ни коњ не би џоднео, недозвољена средсџтва, склоносџи џојењу, бринуџи о себи),
- Особине личности и тела (јак – слаб, круџан – сиџан, сџриљив, нервозан, незадовољан, забринуџи, метеороџиџа, хипохондар, параноик).
- Сложенице: зубобоља, косџобоља, главобоља.

Комуникативни задаци обухватају разговоре о животним навикама, дискусију о исхрани и здрављу, као и разумевање аутентичних текстова (огласа, песама, чланака). Методички приступ наглашава симулације (пацијент – лекар, купац (пацијент) – фармацеут) и интеграцију културолошког аспекта (исхрана и спорт као део идентитета и стила живота). Издвојили бисмо нарочито лекцију „Хипохондрија” из уџбеника *Учимо српски 2* (стр. 67–69) због дозе хумора који се провлачи кроз читав текст, базираног пре свега на игри речи (пацијент је гђа Болесников, а лекар је др Лечић). Осим бројних здравствених проблема које госпођа има, страним студентима ваља указати на то да кроз читаву лекцију провејава културолошки аспект заснован на пословицама и фразама, а ту су и кованице за назив лека *Ојусџисен*, који игром случаја госпођа треба да рекламира, а жали се на несаницу услед треме.

Овај ниво учења језика представља прелаз са простог усвајања вокабулара на активно и функционално коришћење језика у разним друштвеним контекстима (в. слику бр. 2).

Слика бр. 2: Научимо српски 2

3.3. Ц ниво – Апстрактне теме и критичка интеграција

На највишем нивоу МТ добија апстрактан карактер и повезује се са ширим друштвеним и професионалним контекстом. Уџбеници *Суџер српски* (2015) и *Бизнис српски* (2016) уводе лекције о говору тела, незгодама и осигурању.

Лексички садржај обухвата:

- Апстрактне појмове (*полиса, ризик, покриће, накнада*),
- Незгоде, повреде и институције (*угес, ожиљак, хитна помоћ, ургентни центар*),
- Невербалну комуникацију (гестови, изрази лица).

Студенти на овом нивоу могу још боље да разумеју идиоме (слика бр. 3), да дискутују о здравственом систему, да анализирају медијске текстове, као и да критички процењују улогу здравствене заштите у друштву. Методички приступ подразумева коришћење аутентичних докумената (полисе осигурања, новински чланци) и подстицање дебате. Овим се постиже интеграција језика са професионалним и академским дискурсом, што омогућава да студенти странци користе српски у стручним контекстима.

Слика бр. 3: *Суџер срџски* (идиоми са лексемом *језик*)

1. Povežite idiomе sa njihovim značenjima.

A	B
jezik IDIOMI 1. imati dug jezik 2. imati zajednički jezik 3. držati jezik za zubima 4. jezik (mu) se zavezao 5. povući (koga) za jezik 6. navrh (mi) je jezika 7. biti oštar na jeziku 8. ujesti se za jezik 9. skratiti (kome) jezik	a) navesti (koga) da govori b) zanemeti od straha, uzbuđenja c) govoriti otvoreno i strogo č) biti brbljiv ć) znam, ali ne mogu da se setim d) pokajati se zbog izgovorenog - dž) uzajamno se razumeti d) učutkati (koga) e) paziti na svoje reči, ćutati

3.4. Предлози за превазилажење изазова

С обзиром на то да не постоји уџбеник којем су циљна група страни студенти који долазе на студије медицине у Србију (и земље у окружењу), добра полазна основа може бити страна литература (као теоријска подлога) предвиђена за употребу језика у специфичним ситуацијама, тј. језик за специфичне намене (нпр. Хачинсон и Вотерс 1987; Дадли-Еванс & Ст Џон 1998), методичка и културолошка подлога из домаћих извора (Мирић 2018; Бабић и др. 2024), уз практичне уџбенике (*Учимо срџски*, *Научимо срџски*, *Реч по реч*, *Суџер срџски* и др.), прилагођене кроз медицинске сценарије. Тај медицински сценарио могао би заменити многе свакодневне ситуације у којима се они налазе, те нпр. уместо да их уз глаголе *оџвориџи/заџвориџи* учимо да користе именице *враџи* и *прозоре*, могу научити фразу *оџвори/заџвори усџа*; када се говори о храни или пићу, фокус може бити на саветима за правилну и дозирану конзумацију здраве хране, медикамената и природних препарата. Чини се да се повезивање делова тела са комуникативном ситуацијом у сврху унапређења здравља успешно реализује у свим уџбеницима. Неопходни у свакодневној комуникацији, али врло практични и у професионалној јесу полисемни глаголи: нпр. *сџавиџи* (*хладне облоге, каџи пре сџавања*), (*из*)*вадиџи* (*зуб, крв*), *узџи* (*антибиотџик џри џуџа дневно, виџамине*), (*по*)*џиџи* (*џоџли наџиџак с медом, лек за смирење*), *даџи* (*крв на анализу, саветџи, уџуџи, реџеџи*), *конзумираџи* (*здраве намирнице, достџа џечносџи*), (*из*)*мериџи* (*крвни џриџисак, ниво шећера у крви, џемџературу*),

телесну тежину), снимити/сликати (прсти, плућа), пасти (приписак, шећер, у кому) и сл. Именице које познају из другачијег контекста такође треба уско повезати са МТ, нпр. шећер (осим кафа са шећером, паралелно шећерна болест или дијабетес); напад (у спорту, вербални, али и срчани); удар (ударац у спорту, државни удар, али и мождани и срчани удар); мана (када говоримо о људском карактеру, но у области медицине срчана мана, џоворна мана) и бројни други примери. Чини се да би примери оваквих задатака од самог почетка учења језика довели до веће кохерентности и флуентности у комуникацији.

4. Глосар медицинских термина

Иако је основна функција билингвалних речника термина да пружи неопходну асистенцију приликом учења теорије и оспособљавања студента за будући самостални рад, у неким случајевима сам обим речника може да доведе до конфузије и питања одакле почети. Стога постојање рестриктивних глосара где је извршена селекција термина може да пружи полазну тачку одакле ће студенти даље ширити своје компетенције (Поликова и Тишкова 2013: 221).

Треба напоменути да у англистичкој литератури постоји низ уџбеника који су специјализовани да помогну студентима да науче термине језика струке за различите врсте послова. Један од примера за област медицине јесте *Medical terminology simplified: a programmed learning approach by body system (5th edition)* (Гилис и Мастерс 2014). У овом уџбенику ученицима су представљени МТ према логичкој групацији термина у целине које постоје у организму: респираторни систем, кардиоваскуларни систем, дигестивни систем и сл. Поред објашњења етимологија, табеларних приказа и предлога за стратегије учења, уџбеник даје практичне вежбе са решењима како би ученици могли да вежбају на часу или самостално. Овакав уџбеник може бити од велике помоћи приликом структурирања речника и лекција за српски као страни језик са МТ за студенте медицине.

4.1. Одабир термина

Како Поликова и Тишкова истичу (2013: 221), селекција термина је од изузетног значаја када се праве једнојезични и двојезични речници и глосари. Селекцију треба вршити на логичној и семантичкој основи за

дату област проучавања. Традиционални речници термина садрже неколико хиљада термина и велики број одредница, а лимитиран простор за елаборацију значења и начина употребе, што доводи до тога да студенти не могу да користе дате термине ефективно у току студија и посла. У овим случајевима употреба двојезичних мини-речника или глосара где се ограничавамо на одређену област може да помогне ученицима и да их осамостали у процесу учења. Додатно Полиакова и Тишкова наглашавају да не постоји договорени стандард када је у питању селекција термина у лексикографији. Стога, да би се добили најбољи резултати, треба узети у обзир следеће приступе: емпиријске, статистичке, социолингвистичке и лингвистичке.

С обзиром на то да је група страних студената медицине хетерогена у погледу географског порекла, матерњег језика и нивоа знања, за потребе овог рада определили смо се за мини-глосар најопштијих термина који би пре свега одговарали средњем нивоу знања, но међу њима има и оних који су адекватни и за почетни ниво (*бол, траума, стрес*), али и за напредни ниво учења језика (*бијели слијед црево; немати образа*).

4.2. Мини-глосар медицинских термина уз примену вештачке интелигенције

Мини-глосар за потребе овог рада насловили смо: *Трауме и повреде које изазивају ожиљке на телу и души* и биће доступан на линку: https://docs.google.com/document/d/1Lxi3rZl1ArZ1_0vRSUtZwAtcFijv0LuBPTsT5tsRXuc/edit?usp=sharing с циљем да се временом богати број речничких одредница. Овај глосар се фокусира на термине који се дословно или метафорички односе на физичке повреде, њихове последице (ожиљке) (*рана, прелом, руптура, крвоток* и др.) и психолошку или емоционалну трауму (*стрес, несаница, исцрпљеност*), са примерима употребе. Распоређени су табеларно према азбучном реду и евидентан је велики број именица, знатно ређе именичких синтагми, сасвим спорадично придева, глагола или идиома. У структурирању глосара, а пре свега у креирању визуала за МТ у великој мери смо се ослонили на велике језичке моделе и алате засноване на вештачкој интелигенцији. Пре свега коришћен је Мајкрософтов копилот (<https://copilot.microsoft.com/>). Ранија истраживања (међу студентима медицине у Бањој Луци) показала су да мотивација за учење и знање српског језика зависи готово искључиво од наставника (Бабић и др. 2024: 69). Стога смо овај мини-глосар настојали да поред

дефиниције, обогатимо примером употребе и визуалном репрезентацијом овако апстрактних термина, верујући да визуелни и интерактивни материјали подстичу дубљу рефлексiju и комуникацију. Стога, један МТ у нашем мини-гласару изгледа овако:

- **ОЖИЉАК**

- (им.) Трајни знак на кожи или унутар телесног ткива где рана, опекотина или чир нису потпуно зарасли, већ су замењени везивним ткивом. **Метафорички, трајан емоционални или психолошки траг од трауматичног искуства.**
- Пример употребе: **Неки ожиљци на телу су видљиви, док се ожиљци на души често скривају.**
- Визуелна репрезентација (слика бр. 4):

Напомена: Неки од термина, посебно они који се односе на опште повреде (*модрица, ојекотина, конузија*), дефинисани су на основу општег медицинског знања, јер нису експлицитно дефинисани у датим изворима у оквиру тематских листа, али су усклађени са контекстом медицинске терминологије и сврхом гласара.

5. Дискусија и закључак

У овом раду анализирају се садржаји из више наставних материјала (*Учимо српски 1, 2; Научимо српски 1, 2; Реч по реч; Више од речи; Супер српски; Бизнис српски...*) како би се показала поступна изградња медицинског вокабулара и његова улога у настави. Анализа показује да се МТ у настави српског као страног језика гради поступно: од базичне лексике на А нивоу, преко функционалних израза и културолошких садржаја на

Б нивоу, до апстрактних и професионалних тема на Ц нивоу. Такав модел омогућава не само језичку, већ и културолошку и академску компетенцију. Наставни материјали показују како се језик здравља може интегрисати у све нивое наставе, пружајући странцима алат за свакодневну комуникацију. За стручну комуникацију, ово може бити само полазна тачка и лексичка база коју је неопходно надограђивати кроз адекватну литературу. Посебно истичемо обиље материјала на тему здравља у уџбенику *Науџимо српски 2*, где се у чак три обимне лекције може пронаћи много интересантних и аутентичних текстова праћених аудио-материјалима, вежбањима и илустрацијама.

У овом тренутку у малој мери недостатак одговарајуће литературе може надоместити мини-глосар који се налази у прилогу овог рада. За одабир примера, навођења примера употребе и креирање визуала у великој мери нам је помогла вештачка интелигенција, односно алати засновани на њој.

За крај истаћи ћемо да је ово теоријско истраживање само почетна тачка са које могу да се започну емпиријска истраживања. Неке од хипотеза које планирано да испитујемо емпиријски у будућности укључују: (1) Иностраним студентима који долазе да уче медицину неопходан је језик струке, али немају довољно материјала одакле да уче (ова хипотеза је теоријски потврђена у нашем раду); (2) Иностранци студенти морају паралелно да уче општи српски језик, што може бити фактор демотивације за учење медицине; (3) МТ су интернационални појмови, те ће инострани студенти имати више проблема са учењем општег језика.

ИЗВОРИ

- Алановић и др. 2007: Milivoj Alanović, Isidora Bjelaković, Nataša Bugarski, Jasmina Dražić, Marina Kurešević, Jelena Vojnović, *Naučimo srpski 2*, Novi Sad: Filozofski fakultet.
- Бјелаковић и Војновић 2004: Isidora Bjelaković, Jelena Vojnović, *Naučimo srpski 1*, Novi Sad: Filozofski fakultet.
- Дадли-Еванс и Ст Џон 1998: T. Dudley-Evans, M. J. St John, *Developments in English for Specific Purposes*, Cambridge: CUP.
- Здравковић и др. 2012: Смиља Здравковић, Љубица Живанић, Бранимир Путник, *Српски за странце – више од речи*. [Средњи течај за странце], Београд: Институт за стране језике.

- Јокановић-Михајлов и Ломпар 2001: Јелица Јокановић-Михајлов, Весна Ломпар, *Говоримо српски*. Уџбеник српског језика за странце, Београд: МСП.
- Костић 1987: А. Костић, *Вишејезички медицински речник*, Београд: Полит.
- Марковић 2008: J. V. Marković, *Medicinski rečnik: englesko-srpski. Četvrto izmenjeno i dopunjeno izdanje*, Beograd: Građevinska knjiga.
- Медицински речник – медицински појмови* <<https://www.ordinacije.info/medicinski-recnik-medicinski-pojmovi/>> 5. 7. 2025.
- Медицински лексикон* 1983: I–II. Београд: Вук Караџић – Larousse.
- Милићевић Добромиров и др. 2011: Наташа Милићевић Добромиров, Љиљана Тук, Наташа Радуловић, *Учимо српски 1: основни ниво*, Нови Сад: Азбукум.
- Милићевић Добромиров и др. 2011: Наташа Милићевић-Добромиров, Љиљана Тук, Наташа Радуловић, *Учимо српски 2: средњи ниво*, Нови Сад: Азбукум.
- Милићевић Добромиров и Новковић Ацаип 2016: Наташа Милићевић Добромиров, Љиљана Новковић Ацаип, *Сувер српски: српски језик за странце*, високи ниво, Нови Сад: Азбукум.
- Мићић 2011: S. Mičić, *Medicinski rečnik: englesko-srpski, srpsko-engleski. Drugo, dopunjeno izdanje*, Beograd: Zavod za udžbenike.
- РМС 2011: *Речник српског језика*, Нови Сад: Матица српска.
- Селимовић-Момчиловић и Живанић 2012: Маша Селимовић-Момчиловић, Љубица Живанић, *Српски за странце – реч по реч*. Почетни тежај, Београд: Институт за стране језике.
- Синадиновић 2017: D. Sinadinović, *Jezički aspekti interakcije lekara i pacienta u engleskom i srpskom*, Doktorska disertacija, Beograd: Filološki fakultet.
- Урком 2014: Aleksander Urkom, *Business Serbian*, Coursebook for language learners with audio material, URKOM Publisher.
- Хачинсон и Вотерс 1987: T. Hutchinson, A. Waters, *English for Specific Purposes: A Learning-Centred Approach*, Cambridge: CUP.

ЛИТЕРАТУРА

- Абидова и Гузачева 2020: M. Abidova, N. Guzacheva, Features of Medical Terminology Teaching in English Lessons, *Бюллетень науки и практики / Bulletin of Science and Practice*, Т. 6. №4., 434–437. DOI: <https://doi.org/10.33619/2414-2948/53>.
- Алаземи и др. 2024: A. M. Alazemi, D. Boland, M. A. Hayat, Difficulties in Learning Medical Terminology: The Public Authority for Applied Education and

- Training's Science Colleges, *International Journal of Education, Learning and Development*, Vol. 12, No. 9, 104–118.
- Алахмед 2024: К. И. Alahmed, Medical Terminology Knowledge and Vocabulary Learning Strategies Employed by Nursing Students at Ninevah University, *Surra Man Ra'a Scientific Refereed Journal*, Vol. 20. / No. 80. 19th Year, 23–42.
- Бабић и др. 2024: Б. Бабић, А. Поповић, А. Савић, Српски као страни језик на медицинском факултету универзитета у Бањој Луци, *Лингвистика* 1(1), 61–72. DOI: 10.46630/lmt.1.2024.04.
- Висе 2018: I. Wiese, Medical language, in: J. Humbley, G. Budin, C. Laurén (eds.), *Language for Special Purposes (An International Handbook)*, Berlin/Boston: Walter de Gruyter GmbH, 186–208.
- Гилис и Мастерс 2014: В. А. Gyls, R. M. Masters, *Medical Terminology Aimplified: A Programmed Learning Approach by Body System* (5th edition), Philadelphia: F. A. Davis Company.
- Димитријевић и Жижих Борјановић 2013: Б. Димитријевић, С. Жижих Борјановић, Медицинска терминологија и фразеологија и судбина Српског архива за целокупно лекарство, *Српски архив за целокупно лекарство*, 75–102. DOI: <https://doi.org/10.2298/ZMSDN1342081D>.
- ЗЕО 2003: *Zajednički evropski okvir za žive jezike: učenje, nastava, ocjenjivanje*, D. Bogojević i dr. (prevod), Podgorica: Ministarstvo prosvjete i nauke.
- Исмајили Каракоц 2020: А. Ismayilli Karakoc, Teaching medical terminology to speakers of English as a foreign language, in: Z. S. Genç, I. G. Kaçar (eds.), *TESOL in the 21st Century: Challenges and opportunities*, Peter Lang, 235–252. DOI: <https://doi.org/10.3726/b17887>.
- Јелекновић 2023: А. V. Jelenković, Medicinska terminologija u savremenoj Srbiji: postojanje duže od 150 godina, *Opšta medicina*, 29 (3-4), 66–77. DOI: <https://doi.org/10.5937/opmed29-43450>
- Мирјић 2018: А. Mirić, *Metodika nastave srpskog kao stranog jezika*, Beograd: Filološki fakultet.
- Николић 2024: М. В. Николић, Српски као страни језик медицинске струке: лексички потенцијал уџбеника намењених почетном нивоу, *Наслеђе*, 57, 403–417. DOI: <https://doi.org/10.46793/NasKg2457.403N>.
- Панић Кавгић 2025: О. Panić Kavgić, Prevođenje medicinskih tekstova na studijskom programu konferencijskog, stručnog i audiovizuelnog prevođenja, у: Snežana Gudurić (уред.), *Lingvistički mozaik : primenjena lingvistika u čast Vesni Polovini*, Vol. 6 (2025), 433–455.
- Поликова и Тишкова 2013: Т. Y. Polyakova, I. A. Tishkova, Bilingual terminology dictionaries as an effective means of developing professional foreign language communicative competence, 2013 *International Conference on Interactive*

- Collaborative Learning (ICL)*, Kazan, Russia, 450–453. DOI: 10.1109/ICL.2013.6644623.
- Радовановић 2021: К. Радовановић, Медицински термини у Кратком покушенију о каламлењу крављи богиња Јожефа Сатмарија (1818) и Торжественем лекарском сочиненију о хранителној богињи Ђорђа Пантелића (1832), *Прилози проучавању језика*, 52, 127–146. DOI: <https://doi.org/10.19090/ppj.2021.52.127-146>.
- Хеминг и Нандагопал 2012: Т. А. Heming, S. Nandagopal, Comparative Difficulties with Non-Scientific General Vocabulary and Scientific/Medical Terminology in English as a Second Language (ESL) Medical Students, *Sultan Qaboos University Medical Journal*, Vol. 12, Iss. 4, 485–492.
- Хононјук и Авраменко 2017: О. Hononyuk, N. Avramenko, Foreign Experience in Mastering Medical Professional Terminology by Foreign Students at Medical Universities, *Comparative Professional Pedagogy*, 7(4)/2017, 32–38. DOI: 10.1515/rpp-2017-0047.
- Шак и Четри 2022: В. К. Shah, S. T. Chettri, Learning Difficulty of General Vocabulary and Medical Terminology Among Nursing Students, *Journal of Educational Research and Policies*, Volume 4, Issue 6, 60–63. DOI: 10.53469/jerp.2022.04(07).12.
- Штасни 2001: Г. Штасни, Историјски аспекти стандардизације медицинске терминологије. *Књижевности и језик*, XLVIII/3–4, 29–38.

Nataša A. Spasić
Milan D. Todorović

SCARS ON THE BODY AND SOUL – MEDICAL TERMINOLOGY IN TEACHING SERBIAN AS A FOREIGN LANGUAGE FOR THE MEDICAL PROFESSION

Summary

The professional needs of medical students, who are increasingly enrolling at universities in the Republic of Serbia, have led to heightened interest in Serbian as a foreign language for the medical field. Drawing on a specialized medical glossary, this paper identifies terms related to wounds and injuries of a physical nature, as well as those that are (in)visible – wounds to the soul. The goal is to excerpt, define, and analyze the factors that create scars on the body and/or soul in a medical context, addressing the needs of future physicians from

abroad studying and working in Serbia. Formulating such a mini-glossary aims to facilitate memorization for advanced-level language learners and to highlight the lexical potential of these lexemes in both professional and everyday settings, thereby helping students recognize parallels and usage patterns more easily. In addition to standard reference works, assistance from artificial intelligence was enlisted in compiling the mini-glossary.

Keywords: language for specific purposes, medicine, scars, injuries, mini-glossary, Serbian as a foreign language, B level, C level